

Lietuvos geologijos tarnyba

Neįteisintų gręžinių registravimas Žemės gelmių registre

KODĖL REIKIA REGISTRUOTI GRĘŽINIUS

Žemės gelmės – išskirtinė valstybės nuosavybė (LR Konstitucija), todėl valstybei būtina turėti informaciją, kiek, kur ir kokio gylio įrengta gręžinių. Gręžiniai teikia informaciją apie žemės gelmių sandarą ir savybes, požeminio vandens kiekį ir kokybę, tad gręžinių duomenys reikšmingai papildo valstybės informacinius išteklius apie žemės gelmes.

2022 m. gegužės 1 d. įsigaliojo Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinasis įstatymas, pagal kurį iki 2025 m. balandžio 30 d. galima įteisinti Žemės gelmių registre neregistruotus arba registruotus, bet neturinčius aktualių duomenų apie savininką gręžinius.

Pagal laikinąją gręžinių įteisinimo tvarką gręžinių savininkams nenustatomos jokios naujos pareigos – priešingai, suteikiama galimybė padaryti tai, kas dar neatlikta. Taip pat negresia jokios sankcijos.

Netvarkingas gręžinys gali tapti taršos šaltiniu, todėl gręžiniams būtinos apsaugos zonos.

Išsami informacija apie gręžinių įteisinimą – <https://lgt.lrv.lt/lt/>

Lietuvos geologijos tarnyba

GRĘŽINYS AR ŠULINYS

Projektai ar leidimai kasti šulinį nereikalingi. Šuliniai Žemės gelmių registre (ŽGR) neregistruojami. Juose retai pastebimas didesnis geležies kiekis, bet paviršiniai vandenys minimaliai filtruojami per gruntą, taigi išauga taršos nitratais ar kitais teršalais tikimybė. To galima išvengti periodiškai tikrinant vandens kokybę. Įrengiant šulinį, privalu įsitikinti, kad netoliese nėra esamų ar buvusių sąvartynų ir 25 metrų spinduliu nėra jokių tręšiamų laukų, tvartų ir lauko tualetų. Bene svarbiausias rodiklis – gruntinio vandens aukštis jūsų sklype.

Alternatyva, kai centralizuoto vandentiekio nėra, – požeminio vandens gavybos gręžiniai. Gręžinio vanduo apsaugotas nuo išorės veiksnių, tad gerokai sumažėja taršos tikimybė.

Visus gėlo požeminio vandens gręžinius privaloma registruoti Žemės gelmių registre!

Šulinys

Gręžinys

REIKIA LEIDIMO NAUDOTI IŠTEKLIUS AR NEREIKIA?

Žemės gelmių įstatymas numato, kad leidimas naudoti požeminio vandens išteklius nereikalingas, jei asmuo šeimos, namų ūkio reikmėms arba nekomercinei ūkinei veiklai vykdyti iš požeminio vandens vandenvietės, kurioje yra vienas arba keli gręžiniai, išgauna mažiau kaip 10 m³ gėlo požeminio vandens per parą.

Taip pat leidimo nereikia, jei žemės ūkio veiklą, išskyrus žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ar ne maisto produktų realizavimą, vykdomas asmuo iš požeminio vandens vandenvietės, kurioje yra vienas ar keli gręžiniai, išgauna mažiau kaip 100 m³ gėlo požeminio vandens per parą, skaičiuojant metinį vidurkį.

Kai **leidimas nereikalingas**, gyventojas, naudojantis neregistruoto gręžinio vandenį savo reikmėms, gali pats tiesiogiai pateikti duomenis, reikalingus gręžiniui įteisinti, Lietuvos geologijos tarnybai. Leidimą tirti žemės gelmes turinčių asmenų tarpininkavimo tokiais atvejais nereikia.

Jei asmuo yra prisijungęs prie centralizuotos geriamojo vandens sistemos arba jau turi pasirašytą sutartį dėl centralizuoto vandens tiekimo, jis taip pat gali įteisinti turimą Žemės gelmių registre neregistruotą gręžinį supaprastinta gręžinių įteisinimo tvarka.

Kai **leidimas reikalingas**, visas gręžinio įteisinimo procedūras gali atlikti tik asmenys, turintys leidimą tirti žemės gelmes.

Visus asmenis, turinčius Lietuvos geologijos tarnybos išduotus leidimus, galima rasti aplinkosaugos leidimų informacinėje sistemoje ALIS (<https://www.alisas.lt/>; žr. Požeminio vandens paieška ir žvalgyba).

Lietuvos geologijos tarnyba

INDIVIDUALIŲ GRĘŽINIŲ REGISTRAVIMAS

Gyventojai, individualiai apsirūpinantys geriamuoju vandeniu, gali patys pateikti duomenis gręžiniui registruoti Žemės gelmių registre ir atsispausdinti įregistruoto gręžinio pasą.

Lietuvos geologijos tarnybos svetainėje eikite į el. paslaugų skiltį adresu <https://lgt.lrv.lt/epaslaugos/>. Detali informacija – adresu <https://lgt.lrv.lt/lt/> (skiltyje Gręžinių įteisinimas yra vaizdo instrukcija).

Taip pat visus duomenis ir dokumentus galite pateikti el. paštu info@lgt.lt. Papildomai pridėkite prašymą įregistruoti gręžinį ir gręžinio duomenų deklaraciją.

Dokumentus maloniai prašom teikti tik vienu pasirinktu būdu.

Reikia pateikti:

- 1) paraišką, teiktą savivaldybei, dėl pritarimo naudoti gręžinį,
- 2) savivaldybės administracijos pritarimą naudoti gręžinį,
- 3) vienkartinės gręžinio įteisinimo įmokos sumokėjimą patvirtinantį dokumentą (VMI sąskaita ir savivaldybių kodai čia),
- 4) žemės sklypo planą su pažymėta gręžinio vieta ir VAZ (vandenvietės apsaugos zona) 1-ąja juosta.

Žemės gelmių registre neregistruotų gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo tvarkos apraše nurodyta, kokius dokumentus Lietuvos geologijos tarnybai reikia pateikti norint įteisinti gręžinį.

Lietuvos geologijos tarnyba

Tvarkingai įrengtas gręžinys

VANDENVIETĖS APSAUGOS ZONA (VAZ)

Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zona – požeminio vandens vandenvietės / gręžinio apsaugai skirta teritorija, kurioje taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-oji juosta – arčiausiai gręžinio esanti juosta, kurios paskirtis – apsaugoti vandenvietę / gręžinį nuo taršos ir kurioje draudžiama ūkinė ir kita veikla, nesusijusi su vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu.

Aplink individualiai geriamuoju vandeniu apsirūpinančių asmenų požeminio vandens gręžinius, kai naudoti požeminio vandens išteklius nereikalingas leidimas, nustatoma tik VAZ 1-oji juosta. Jos spindulys aplink gręžinį – ne mažiau kaip 3 metrai. Taigi, 3 metrų spinduliu gali būti tik veja – jokių automobilių stovėjimo aikštelių ar statinių.

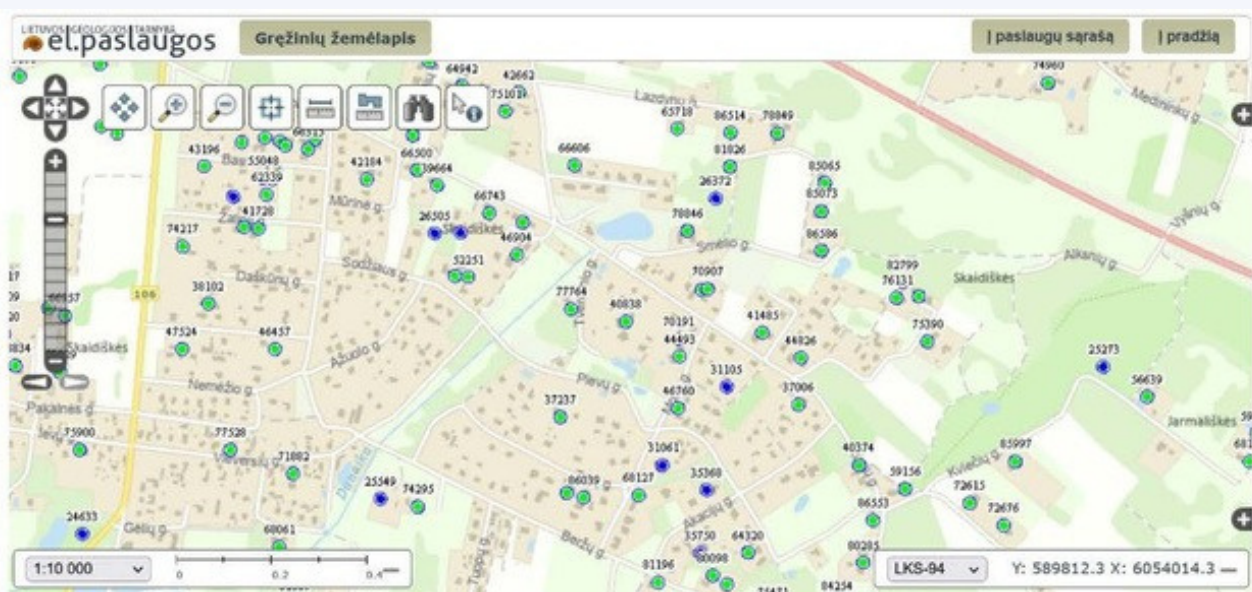
Tvarką reglamentuoja įsakymas „Dėl požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Vandens gręžinio apsaugos zona į kaimyno teritoriją gali patekti tik su kaimyno sutikimu. Plačiau – teisės aktuose.

Lietuvos geologijos tarnyba

PASITIKRINKITE, AR JŪSŲ GRĘŽINYS REGISTRUOTAS

Tai padaryti galite per el. paslaugas – Gręžinių žemėlapis.

LGT svetainėje (<https://lgt.lrv.lt/lt/>) spauskite El. paslaugos – Žemės gelmių registras (Duomenų gavimas iš sistemų) – Gręžinių žemėlapis – Sutinku su sąlygomis

KONSULTUOJAME

telefonu +370 670 733 33
(darbo dienomis 8–12 val.)

el. paštu info@lgt.lt

iš anksto susitarus – Lietuvos geologijos tarnyboje
(S. Konarskio g. 35, Vilnius)

Dėl grėžinio įteisinimo galite kreiptis ir į savo savivaldybę.

**Mums svarbi Jūsų nuomonė, todėl kviečiame įvertinti
aptarnavimo kokybę!**